ex eius potentia homini in hoc ſacra-
mēto cōmunicata erit homo potentior
tam ad operandū q̄ȝ ad impetranduȝ
Ex eius ſapientia efficitur homo ſapi
entior ad dilectionē boni ⁊ refutatio-
nem mali. Ex eius bonitate hō fit ma-
gis pius ⁊ charitatiuus et pacificus.

F ¶ Quinto recipiendo eius bonitatē
anima hoīs implebit' gratia et dul-
cedine. Quia nihil poteſt animam ho
minis ſatiare niſi ſolus deus. Unde
Bern̄. Ad imagineȝ quippe dei facta
ē anima rationalis· ceteris omnibus
occupari poteſt impleri non pōt. Ca-
pax enī dei eſt· ⁊ quicquid deo minus
eſt non eam implebit. Unde ps̄. Sa-
tiabor cuȝ apparuerit gloria tua. Un̄
exempluȝ legitur in libro de donis. Q
quidā ſanctus epiſcop⁹ in feſto paſce
dn̄m rogauit vt ſibi reuelaret merita
tunc cōmunicantiū· ⁊ dominus oſten
dit ei q̄ vidit aliquos quaſi picem ni
gros· alios rō vt ferrū ignitos· alios
vero ſanguinolentos· ceteros vero ad
inſtar ſolis fulgidos. Reſpondit ei an
gelus dn̄i: Nigri ſūt luxurioſi ⁊ ſuper-
bi. Igniti auari. Sanguinolēti iracū-
di ⁊ blaſphemi· qui omnes indigni ac
ceſſerunt q̄uis ſint cōtriti et confeſſi:
tamen non habent firmū ꝓpoſitum in
futurum abſtinendi. Ceteri vero qui
ſunt lucidi ſunt iſti qui acceſſerunt di-
gne cuȝ firmo propoſito abſtinendi ⁊
emendandi vitam ſuam.

¶ Sequit' de ſacro extreme vnctiōis

A QUintū ſacra
mentum eſt extrema vnctio.
Materia autem huius ſacramenti eſt
oleum oliue ab epiſcopo conſecratuȝ·
⁊ tale oleum ⁊ huius conſecratio ſunt
de neceſſitate huius ſacramenti. For-
ma autem huius ſacramenti ſm̄ Tho
mā eſt oratio deprecatiua dicēdo: per
iſtam vnctionem ⁊ ſuam piiſſimaȝ mi
ſericordiam indulgeat tibi dominus
quicquid deliquiſti per viſum. Queri
tur quibus conferenda ē extrema vn
ctio: Reſpondeo ſm̄ petrum de tharā-
taſia· non niſi adultis infirmis in peri-
culo mortis cōſtitutis ex ipſa infirmi-
tate. Unde nec datur eūtibus ad bel-
lum nec nauigantibus aut his q̄ mox
occidendi ſunt· quia talis mors non ī-
minet ex defectu nature ſed ex euentu
fortune. Pueris auteȝ non datur: q̄r
non habent infirmitatem ſpiritualem
contractam ex peccato mortali actua
li: nec diſpoſitionem deuotionis habe-
re poſſunt ad hoc ſacramētū· nec etiaȝ
datur naturaliter ſtult̄. Querit' vtrū
extrema vnctio debet dari freneticis ⁊
amentibus: Reſpondeo ſm̄ petrum.
Si in ſana mente conſtituti non petie
rint nō debet dari· ſi vero petierint da
ri debet. Tamen hoc aduertendum eſt
ſm̄ Tho. q̄ illis furioſis ⁊ amentibus
ꝑcipue dari non debet: qui poſſent illi
ſacramento facere irreuerentiam ꝑ ali
quam īmundiciam: niſi ⁊ ipſi haberēt
lucida interualla in quibus ſacramen
ta recognoſcerent. Item queritur vtrꝫ
extrema vnctio poſſit iterari: Reſpon
deo ſm̄ Tho. in. iiij. diſ. xxiij. Iterari
poteſt ſine aliqua iniuria ſacramenti·
quia non habet effectum perpetuum
eo q̄ ſanitas corporis et mentis q̄ ſūt
effectus eius amitti poſſunt. In eadē
quoqꝫ egritudīe iterari poteſt ſi p̄mo
quidē ſit in ꝑiculo mortis ⁊ euadat· ⁊
poſt recidiuū patiat'· q̄r erit q̄ſi alia in-
firmitas. Et ſil'iter ſi ſit egritudo diu-
turna· vt hydropiſis· q̄r tūc debet fieri
q̄n̄ videt' ꝓducere ad ꝑiculū mort̄ et
ſi illud ꝑiculū mort̄ euadat eadē īfir
mitate durante: ⁊ poſtea ad ſil'eȝ ſtatū

reducat᷑: iterum poteſt inungi· q2 iā eſt
alius infirmitatis ſtat⁹: q̄uis ſit eadē
infirmitas. Et notandū q̄ magiſter in
compendio theologice veritatis dicit
Q̄n̄ ſepe quis ad mortem infirmatur
ſepe poteſt inungi· ſ3 in vna infirmita-
te nō debet aliq̄s bis inungi: niſi eadē
infirmitas vltra annum ꝓtrahatur·
ita q̄ in vno anno ꝓpter vnā3 infirmi
tatem nequaq̄3 bis inungat᷑. S3 Bo-
nauētura ſuper quarto redarguit hoc
dicēs: Abſurdū eſt q̄ ſacramēta regu
lentur ſ̄m motum aſtrorum.

¶ Effectus extreme vnctionis.

B QUeriť quis ſit effectus extre
me vnctionis: Reſpondeo q̄
eſt quadruplex quorū duos
ponit beatus Tho· ſuper. iiij. di. xxiij. ⁊
alios duos magiſter in cōpendio the-
ologice veritatis. ¶ Primus effect⁹
⁊ p̄ncipalis ſ̄m beatum Tho· eſt ſana
tio quedam ſpūalis: que datur cōtra
quandam debilitatem vel ineptitudi
nem que ī nobis relinquitur ex pecca-
to actuali vel originali· contra quam
debilitatē homo roboratur per hoc ſa-
cramentū· q2 hoc robur gratiam facit
q̄ non patiť ſecū peccatū3. Jdeo ex cō
ſequenti ſi inuenit peccatum aliq̄d ve
niale vel mortale quo ad culpam: tol-
lit ipſū dūmodo nō apponat᷑ obex ex
parte recipientis. ¶ Secūdari⁹ autē
effectus eſt ſanitas corporalis· hanc ta
men nō inducit niſi ſ̄m q̄ expedit ad
finem p̄ncipalem ſcilicet ſpiritualem
ſanationē3. Et tunc ſemper eam indu
cit dūmodo non ſit impedimētum ex
parte recipientis. Et lic3 in ipſo multe
fiant inunctiones: vltima tamen ē for
malis reſpectu omniū p̄cedentium· et
agit in virtute earum. Et ideo in vlti-
ma vnctione gratia infūditur: que ef-
fectum ſacramenti p̄ſtat. Hec beat⁹
Tho. ¶ Tertius effect⁹ ſ̄m magiſtrū3
in compendio theologice veritatis eſt
q̄ valet hoc ſacramētū ad deuotione3
excitandā. ¶ Quartus effectus eſt q̄
valet ad velociorem tranſitū ad celū.

¶ De ſacramento ordinis· ⁊ de
dignitate ſacerdotum.

VOs eſtis ge-
nus electum· regale ſacerdo-
tium· gens ſancta· popul⁹ acquiſitio-
nis. j. Pet. ij. Jn iſtis verbis oſtendit
nobis beatus petrus p̄rogatiua3 et
dignitatem ordinis ſacerdotalis. Et
l3 omnes homines ſint genus dei: ſoli
tamen ſacerdotes ſunt genus electu3
a deo. Unde ſciendum q̄ ſicut ſūt no A
uem chori angelorum in celo: ſic ſunt
nouē dignitates ſacerdotu3. ¶ Pri
ma eſt q̄ ſacerdotes ſunt ſuper omnes
reges ⁊ principes terre. Hiere. j. Ego
conſtituam te ſuper omnes gentes et
regna· vt euellas ſcilic3 malos mores
et vitia· et diſſipes hereſes et edifices
bona opera· ⁊ plantes virtutes in ani-
mabus. Jte3 patet: quia dignitas ſa-
cerdotalis habet reges facere ⁊ conſe-
crare. Sed omnes reges non poſſunt
ſacerdotem facere. Jn ſignu3 q̄ maio-
res ſunt: tunc nō eſt iam p̄nceps adeo
potens quin tenetur ceruicem ſua3 in
confeſſione humiliare coram ſacerdo
te loco dei· quia ē vicarius eius. Uñ
breuiter deus exaltauit ſacerdotes ſu-
per omnes homines. Unde quidā do
ctor. Sacerdos eſt altior regibus· fe-
licior angelis· creator creatoris. ¶ Se-
cundo honorauit eos in tēporalibus·
quia illa q̄ deus ſibi reſeruauit· ſc3 de
cimas oblatiōes teſtamēta ⁊ p̄mitias
⁊ alia patrimonia crucifixi: grat᷑ illis
ꝓtulit ꝓ ſuſtētatiōe corp̄is vt illi ſine
labore (cu3 alios hoīes laborare oꝑtet

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf